

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 45 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 3e MEI.

Kamer.

De beraadslaging over het budget van oorlog belooft eene buitengewone uitbreiding te zullen nemen: een aantal redenaars zijn voornemens hunne denkbeelden over het *verpruisen* van het kleine België, te doen kennen.

We zouden hen die redevoeringen kunnen kwijtschelden, en vragen dat men zich met praktischer en nuttiger zaken zou bezig houden, aangezien de *verpruisers* niemand zullen bekeeren, het land te dien opzichte voortreffelijk overtuigd zijnde, dat de uitbreiding van het militarisme onze ondergang, onze dood is.

Waar halen toch de Nothomb's en de Thonissen, die twee landbouwerdistrikten van België vertegenwoordigen — de Antwerpsche en de Limburgsche Kempen — waar halen zij toch de ongegronde denkbeelden, dat de kiezers in al de verzwaren zullen toestemmen?

Heeft een van beiden wel ooit een enkelen pachter hooren zeggen, dat hij gelukkig zijn zou, al zijne zonen te zien soldaat worden, en meer lasten te mogen opbrengen, om het soldatenspel te doen bloeien? Die pachter bestaat er noch in de Kempen, noch in Limburg — en echter beweren die twee representanten den geest hunner kiezers te vertegenwoordigen.

Wij begrijpen ook niet waar men al die oorlogzuchtige denkbeelden vandaan haalt, voor een landeke, dat zoo wat een voorschot groot is en daarenboven, krachtens de traktaaten, tot de onzijdigheid veroordeeld werd — eene onzijdigheid, die ons geluk en onzen voorspoed zullen uitmaken, terwijl de oorlog noodwendig het verlies onzer onafhankelijkheid na zich slepen zal.

Heel te recht zegde een blad, *le Bien public*: « Als men die redevoeringen leest, zou men genegen zijn te gelooven, dat wij een overgroot land zijn, met 20 a 30 millioen zielen, en geroepen om eene belangrijke rol in de europesche politiek te spelen.

Men mengt ons in alle combinaties der diplomatie, in alle gebeurlijkheden des oorlogs; men schijnt zich in te beelden, dat wij op het punt zijn van eene militaire macht van eersten rang te worden....

Wij zullen die begoochelingen niet deelen en slechts het oog op de kaart slaan, om ons klein België terug te vinden, onzijdig, nederig en werkzaam en, als God het wil, weerdig om

DE SCHERPRECHTER.

EEN VERHAAL NAAR HET HOOGDUITSCH.

(14^e VERVOLG.)

» Ik bevond mij nog op de plaats toen de avond reeds lang gevallen was en de heldere volle maan stond boven de vervallene muren van het oude slot. Zonderlinge schaduwen en lichtstrepes verspreidden zich over de heerlijke ruïne; als zilver schitterend braken zich de stralen van de maan, in de hier en daar nog aanwezige kleine vensterruiten. Het schoon versierde front van 't Otto-Heinrich-gebouw lag helder verlicht voor mij, terwijl dat van Ruprecht geheel in duisternis was gehuld. Beneden in de stad was alles stil. Zonder eenig geruisch vlood de Necker over zijnen bruinen rotsgrond, tusschen de met groen struikgewas begroeide bevers door en verloor zich uit het gezicht tusschen de verwijderde bergen, welke vormen zich door den dunnen nevelsluier, waarin zij wazig gehuld, moeilijk te meer lieten onderscheiden. Van de torens der stad klonk het uur van middernacht, een nieuwe dag brak voor mij aan, een dag van geluk, zooals mijne niets kwaads vermoedende ziel hoopte. In huis gekomen zocht ik stil mijne legerstede op, doch de slaap wilde mij eerst tegen den morgenstond zijne weldadige rust verleen. Mijn ontwakken was echter vreeslijk.

» Er is daar een vreemde man die u wenscht te spreken. Met deze woorden trad des morgens de meid aan mijn bed. Ik kleedde mij haastig aan, doch ging eerst in de kamer, naast de mijne, welke Elisabeth's slaapkamer was. Zij sloep nu, doch had eenen onrustigen nacht gehad en zag er ook nog koortsig uit; dit maakte mij bezorgd, ik zette mij aan haar bed en vergat den wachtenden vreemdeling geheel, zoodat de meid er mij nogmaals aan kwam herinneren. Ik zegde

zijne onafhankelijkheid te blijven behouden.

» Bij gevaar van ons te hooren verwijten, dat wij geen vaderlandsliefde hebben, stellen wij ons het vaderland geerne voor als eene krachtige boerin, die van het veld komt, de sikkel in de hand en den voorschot opgevuld met gouden korenaren. Dat beeld bevalt ons veel beter dan dat der godin van den oorlog, die wij zien getrokken worden, liggende op een Wahrendorf-kanon, tusschen volle kruitwagens en.... eene ledige geldkas.

» Men begrijpt inderdaad moeilijk die drift naar het soldatenspel, welke de overwinningen der Pruisen, tot zelfs aan sommige menschen met gezond verstand, heeft medegedeeld.

Aan sommige menschen, ja; maar geenszins aan het publiek en zeker niet aan onze Kempen en aan Limburg, waar de geest van den dorping in het geheel niet kazerne- en militair gezind is.

De liberale associatie.

Het was dan verleden zondag om 5 uren dat de tongerscheliberalerij moest bijeen komen in den *Café Suisse*.

Alles was in het werk gelegd om het ding te doen lukken. Gedurende veertien dagen had men in slecht vlaamsch en in nog slechter fransch oproep of oproep gedaan aan de menschen van goeden wil. Niets heeft geholpen, en de vergadering van verleden zondag waarvan de liberalerij zoo groote uitwerksels verwachtte, is op eenen grooten *fiasco* uitgekomen. Eenen oogslag werpende over de zaal kon de president kloek zeggen gelijk de kolonel der burgerwacht van Antwerpen: « Heleas! » ik zie er veel die afwezig zijn. » Even gerust kon hij er bijvoegen: « Ik zie er veel die » goed zouden gedaan hebben maar stillekens » l'huus te blijven. »

Het ding heeft niet gepakt en daar is niets in dat ons verwondert. De burgerij van Tongeren is niet op hare plaats in den tempel der liberalerij. Het volk weet heden waar de liberalen naar toe willen. Die eeuwige vijanden van kerk en priester zijn geen vets beter als hunne politieke geloofsgenoten van Pruisen, van Zwitserland, van Italië. In zulk gezelschap behoort de burger van Tongeren niet te huis.

Maar naast de liberale associatie welke men tracht tot stand te brengen, bestaat eene katholieke vereniging die van den eersten dag haars bestaans de toegenegenheid en de ondersteuning verworven heeft niet alleen van de burgerij van Tongeren, maar van de invloed-

baar, dat zij hem maar in mijne kamer zou laten, en trad die nu ook weder binnen. Wie beschrijft echter mijne verbazing! Mathias stond daar voor mij!

» Ik deed mijn best om kalm te schijnen en vroeg hem wat de reden was, dat hij naar Heidelberg kwam en welk toeval hem mij daar had doen uitvinden. Mathias nam eene ootmoedige houding aan en vertelde mij, met veel omhaal van woorden, dat er in zijn huis te B. brand was ontstaan en dat het geheel was afgebrand.

» De middelen om het weder op te bouwen, hadden hem ontbroken en in die bange oorlogsjaren had hij ook niets kunnen verdienen, toen had hij het plan opgevat om het land te verlaten en elders werk te zoeken; bedelende was hij Zuid-Duitschland doorgetrokken en had nu, terwijl hij te Heidelberg was, mij gisteren avond op mijne wandeling naar het slot gezien en herkend. Hij hoopte nu, dat ik hem wel voort zou helpen en hem eene goede som geld schenken, daar hij zich naar Amerika mocht begeven om daar een stukje grond ter bebouwing te kunnen koopen. Van mij meende hij wel hulp te mogen verwachten in zijnen toestand, daar hij mijn vader lange jaren trouw gediend had en ook het geheim mijner afkomst hier in Heidelberg nog aan niemand had geopenbaard. Bij deze laatste woorden trof mij een loerenden, scherpen blik uit zijn grijs, eenig oog, en zich uit zijne tot nu toe gebukte houding oprichtende, kwam hij eenige schreden naar mij toe.

» Gij hebt mijne grootmoedigheid wat te hoog geschat Mathias, voegde ik hem barsch toe, zonder te denken aan mijne in het zijvertrek rustende zieke vrouw, die als zij ontwaakte door de half geopende deur ons gesprek zou kunnen vernemen.

» Ik begrijp niet waarop gij uw verlangen grondt om nog meer geld van mij te vorderen, nadat ik u zulk een aanzienlijk geschenk heb gemaakt met het gehele gemeubelde huis en de

rijkste personen van het gansch arrondissement. Daar, en daar alleen, is de plaats van elk weldenkend man.

Vuur, vuur, vuur!

De liberale gazetten spuwen vuur en vlam tegen den bisschop van Parmes. Waarom dan toch? Omdat hij op Paaschdag in zijn sermooon gezegd heeft: « Indien de Paus Pius IX gezegd » heeft, dat hij die de liberale gazetten leest, » grootelijks kwaad doet, zoo moeten wij, op » onze beurt, herhalen en rechtuit verklaren » dat zulke lezer een groot kwaad bedrijft. » En de bisschop van Parmes gaat voort: « Een ware christen, een katholiek mag geene liberale dagbladen lezen, zelfs niet uit nieuwsgierigheid. »

De liberalen zeggen dat zij van kerk, bisschoppen en priesters onafhankelijk zijn, en wanneer een bisschop aan de katholieken zegt dat zij geen kwaad mogen doen, dat zij geene slechte gazetten mogen lezen, dan schreeuwt en tiert al wat liberaal is! Dat is belachelijk! Ja, belachelijk zijn de liberalen, die altijd zwetsen dat zij met de religie en de priesters niets te doen hebben, dat zij onafhankelijk zijn, dat zij zich daarvan niets aantrekken en die van den morgen tot den avond met de religie en de priesters bezig zijn om ze te beknibbelen, om er vuur en vlam tegen te spuwen, om ze te vervolgen; en dit alles om zaken door de Kerk aan de katholieken voorschreven!

Vrijheid, vrijheid, vrijheid!

Bismark, de groote man onder liberalen, komt den heer Majunka, hoofdredacteur der katholieke gazette *Germania*, tot vier maanden gevangenisstraf doen te veroordeelen, omdat de heer Majunka katholiek is en de katholieke zaak verdedigt. Leve de vrijheid voor allen! roepen onze liberalen; maar als gij katholiek wilt zijn, dan het prison in! Bismark is een groot man! Leve de vrijheid!

Een bevel van Bismark staat acht dagen toe aan de kloosters van den Elzas en Lotharingen, om in te pakken en het land te verlaten! Onze liberalen vinden deze handelwijze van Bismark goed. Leve de vrijheid! Onze liberalen hebben maar eene spijt, dat is, dat zij in België overal ook zoo niet kunnen slaan op de kloosters, gelijk zij reeds te Luik, te Gent, te Brussel met de Zusters en Broeders der hospitalen en der scholen gedaan hebben,

gansche huishouding in B. Ga dus nu heen, ik heb geen tijd meer voor u.

» O, de heer Berg zal wel tijd krijgen om mij aan te hooren. » zeide hij met een boosaardigen lach, « wanneer ik hem zeg, dat ik mij ook wel te Heidelberg, waar het mij zeer goed bevalt, zou kunnen vestigen. Mijnheer Berg zou dan dagelijks het genoeg hebben mij te zien, en er van hooren spreken, dat ik hem reeds als jongeling gekend en menige grap met hem gehad heb in het huis van den scherprechter, zijn vader. Dan zal mijnheer Berg misschien wel geld voor mij hebben, opdat ik van hier weg, en naar Amerika kan gaan, want de rijke, aanzienlijke heeren hebben wel eens niet gaarne, dat de menschen vernemen, dat zij geboren scherprechters zijn. » — « Giftige slang, » snauwde ik hem toe, « bezoedel mij niet langer met uwe woorden. Hier hebt gij 300 thaler en maak u nu voort, daar is de deur. » — « Drie honderd thaler is wel wat weinig om mij in Amerika een fatsoenlijk leven te verzekeren » grijnsde hij mij toe. » Ik wil daar ginds niet gaan bedelen, en wellicht nogmaals scherprechtersknecht worden, neen ik wil in het vervolg ook den heer spelen en mij eene huisje inrichten gelijk dit is, en daartoe heb ik ten minste 3000 thaler noodig.

» Mijne verontwaardiging deed mij voor het oogenblik geene woorden vinden om den onbeschaamd mensch te antwoorden; op eens meende ik in de andere kamer te hooren weenen, en snikken en de angst, dat mijne vrouw misschien ontwaakt was en ons gesprek had aangehoord, deed mij den schrik alles toegeven. Ik ging naar mijne schrijftafel, nam er 3000 thaler in papier uit, drukte ze Mathias in de hand en drong hem toen de deur uit, welke ik achter hem sloot. Ik spoedde mij nu naar Elisabeth heen, zij lag in de hevigste krampe. De schrik over de onthulling van mijn verleden, dat haar uit mijn luid gesprek met Mathias nu eerst was bekend geworden, had haar, toch reeds door hare

voor zoo veel het hun mogelijk was. De liberalen hopen eens hunne plannen overal in België mogen uit te werken gelijk in Duitschland en in Zwitserland; en dat zullen zij, indien de kiezers voor hen stemden... *Het zijn wel de liberale leden van den gemeenteraad die te Luik, te Gent en te Brussel de Broeders en de Zusters uit de scholen en hospitalen gesmeten hebben, liberale leden dezer gemeenteraden, door de kiezers en door de kiezers alleen gekozen, aangesteld.*

De liberale Italiaansche regering vervolgt op dit oogenblik voor zijne tribunaal 29 bisschoppen en 49 priesters en zal ze doen in de gevangenis werpen. Waarom? Omdat zij aan den Paus gehoorzamen, omdat zij katholiek zijn. Leve de vrijheid!

De geleerde pater Ballerini is dezer dagen eenvoudig gevangenis gezet voor een artikel, door hem in de *Civiltà Catholica* geschreven, waarin hij de Kerk verdedigt. Leve de vrijheid!

De bisschoppen en de priesters van Zwitserland worden door de liberalen uit hun vaderland gebannen erger dan kwaaddoeners. Waarom? omdat zij katholiek zijn. Leve de vrijheid in de XIX eeuw!

Liever de dood dan de schande.

Bismark heeft de Broeders uit Duitschland gejaagd. De dwingeland heeft aan de Broeders de schoonste plaatsen in de scholen van het gouvernement aangeboden, *indien zij hun kloosterhabijt wilden afleggen....* Geen enkele Broeder is afgevallen. Liever gebannen worden, liever sterven dan in zulke schande te vallen.

Waar bezit het liberalisme zulke mannen van eer en deugd?

STADS- EN PROVINCIE NIEUWS.

Door koninklijk besluit van den 25 april wordt een subsidie van 8000 fr. toegestaan voor de restauratie der hoofdkerk van Tongeren.

M. L.-J. Degreef is burgemeester der gemeente Broeckom benoemd in vervanging van M. G. Kleykens, overleden. M. G. Mathot vervangt M. Degreef als schepen.

bevalling zenuwachtig gestel zoodanig geschokt, dat zij in krampe verviel, waarin zij beurtelings lachte en weende. Later ging dit in eene hevige koorts over, in welke zij sterk ijde en gedurig het woord « scherprechter » uitgilde, en daarna werd zij eilaas nog door eene beroerte getroffen, die hare edelste organen en ook hare ledematen verlamde. Wat de gescekunde en de zorgvuldigste verpleging vermochten, werd aangewend om mijne dierbare Elisabeth in het leven te behouden. Dit gelukte dan ook, doch zij bleef verlamd, bleef tot haar einde toe in den toestand in welken gij haar nog gekend hebt; hare spraak was hoogst onduidelijk en hare ledematen zonder beweging.

» Nadat ik gedurende een jaar een vreeslijk lijden met haar had doorgestreden, besloot ik Heidelberg te verlaten, daar mij de vrees immer folterde, dat Mathias terug mocht komen om mij op nieuw geld af te persen en mij te dreigen mijne afkomst bekend te zullen maken. Ik pakte dus met mijn huisgezin op en begaf mij naar Zwitserland, woonde eerst kortelijk in Bazel, en daarna in Bern, waar ik mij spoedig de hierbij de Murtner poort gelezene villa aankocht. Dat Mathias mij ook hier weder uitgevonden heeft, zult gij u nog wel uit uwe jeugd herinneren. Hij vorderde toen op nieuw 4000 thaler van mij, om zich daarmede in de Noordelijke Staten van Amerika te vestigen, daar hij beweerde, dat hij het klimaat van New-Orleans niet kon verdragen.

» In New-Orleans had hij eene herberg gehouden, doch slechte zaken gemaakt, zoodat hij op 't laatst ter nauwernood nog zoo veel geld over had om naar Europa terug te kunnen keeren. Van Heidelberg, waar hij mij toen niet meer vond, had hij mijn spoor tot in Zwitserland gevolgd en mij toen eindelijk in Bern ontdekt. Ik was zwak genoeg hem nogmaals het geld te geven, doch deed hem een beiligen eed zweren, dat hij nu nooit meer terug keeren of iets van mij vorderen zou.